

**การศึกษาแรงจูงใจต่อการทำเกษตรอินทรีย์
: กรณีศึกษาศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงระดับชุมชน บ้านยางเดี่ยว
ตำบลหนองเปิด อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร**

**Study of motivation for organic farming : Case study of
Sufficiency Economy Learning Center at the community level
Ban Yang Diao, Nong Ped Subdistrict, Mueang District,
Yasothon Province**

ความเป็นมาและความสำคัญ

สถานการณ์โลกในปัจจุบัน ผู้บริโภคให้ความสำคัญเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพสูงมากขึ้น จึงทำให้เกิดกระแสในการหาแนวทางการทำเกษตรอินทรีย์ โดยหลีกเลี่ยงการทำเกษตรที่ใช้สารเคมี ทำให้ผู้บริโภคหันมาใส่ใจในเรื่องของการเลือกซื้ออาหาร ผัก และผลไม้ที่ปลอดภัยและปราศจากสารเคมีต่าง ๆ ที่เป็นพิษต่อร่างกาย ด้วยเหตุนี้เกษตรกรหลายรายจึงหันมาใช้วิธีการทำเกษตรแบบเกษตรอินทรีย์ เพื่อช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่เป็นที่ต้องการของตลาด การทำเกษตรกรรมในพื้นที่ บ้านยางเดี่ยว จังหวัดยโสธร ถือได้ว่าเป็นพื้นที่เกษตรกรรมทั้งหมดและทำเกษตรกรรมมาเป็นเวลานาน เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศและสภาพอากาศเหมาะต่อการการทำเกษตรกรรม ไม่ว่าจะเป็นสภาพดินฟ้าอากาศที่เหมาะสมกับการเพาะปลูก พื้นที่ดินยังมีความอุดมสมบูรณ์ อุดมไปด้วยแร่ธาตุ แหล่งน้ำที่มีเพียงพอต่อการทำเกษตร จังหวัดยโสธร ได้พัฒนาจากการทำเกษตรแบบเดิมที่เน้นการทำนาเพื่อยังชีพ หากผลผลิตมากเกินไปความต้องการในครัวเรือน ส่วนที่เหลือก็จะขนานเอาไปขายหรือแลกผลิตภัณฑ์เพื่อดำรงชีพในส่วนที่ขาด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจต่อการทำเกษตรอินทรีย์ของผู้มีประสบการณ์การทำเกษตร บ้านยางเดี่ยว ตำบลหนองเปิด อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร
2. เพื่อศึกษากระบวนการการทำเกษตรอินทรีย์ของผู้มีประสบการณ์การทำเกษตร บ้านยางเดี่ยว ตำบลหนองเปิด อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร
3. เพื่อศึกษาผลที่ตามมาหลังจากการทำเกษตรอินทรีย์ บ้านยางเดี่ยว ตำบลหนองเปิด อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร

วิธีดำเนินการวิจัย

- พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา** พื้นที่การเกษตรบ้านยางเดี่ยว ตำบลหนองเปิด อำเภอเมืองจังหวัดยโสธร
- ผู้ให้ข้อมูล** คือ ผู้มีประสบการณ์ด้านเกษตรอินทรีย์ 1 ท่าน
- ขั้นตอนในการวิจัย** 1. การศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เช่น แบบสัมภาษณ์

วิธีการเก็บข้อมูล การสัมภาษณ์เชิงลึก
การตรวจสอบข้อมูล ความเชื่อถือได้ ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูล การตีความของผู้วิจัยเกี่ยวกับความจริง ความคิดของผู้ให้ข้อมูลว่าสอดคล้องต้องกันหรือไม่

1. แรงจูงใจของการเปลี่ยนจากการทำเกษตรที่ใช้สารเคมีมาสู่การทำเกษตรแบบอินทรีย์

ประกอบด้วย ดังนี้ 1. ปัญหาสุขภาพ เช่น อาการเลือดมีสีเข้ม บางครั้งแสบได้กลิ่นของสารเคมี ยาฆ่าแมลงที่ใช้กับพืชผลทางการเกษตรก็เกิดอาการหน้ามือ คลื่นไส้ 2. ลดค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยเคมี ผลผลิตการเกษตรอินทรีย์จึงคำนึงถึงต้นทุน ค่าใช้จ่ายหรือกำไรในการเพาะปลูกในแต่ละครั้ง

2. กระบวนการการทำเกษตรอินทรีย์ของผู้มีประสบการณ์ด้านการทำเกษตร

ประกอบด้วย ดังนี้ 1. กระบวนการการเรียนรู้มีความใฝ่รู้ใฝ่ศึกษา มีประสบการณ์ ศึกษา ดูงานในพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จ คิดค้น รับประยุกต์สูตรปุ๋ย 2. กระบวนการทำเกษตรอินทรีย์ ผู้มีประสบการณ์ด้านการทำเกษตรวิธีการทำเป็นขั้นเป็นตอนเริ่มจาก (1) เลือพื้นที่ที่ปลูก (2) วางแผนจัดการนึ่งก่อน (3) การเลือกพันธุ์

3. ผลที่ตามมาหลังจากการทำเกษตรอินทรีย์

ประกอบด้วย ดังนี้ 1. ใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์ 2. สภาพแวดล้อมดีขึ้น 3. เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับผู้ที่สนใจการทำเกษตรอินทรีย์ 4. เป็นศูนย์การทดลองปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ในท้องถิ่นให้กับหน่วยงานราชการ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1. ควรมีการพัฒนาพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้ให้มีที่พัก โฮมสเตย์ ทำให้คนที่เข้ามาศึกษาในสถานที่ ได้มีที่พักผ่อน
2. ควรขยายพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้ให้กว้างมากขึ้น เพื่อรองรับผู้ที่เข้ามาศึกษาและเยี่ยมชมรวมถึงเข้ามาทำกิจกรรม
3. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอินทรีย์ ควรให้ความรู้ สนับสนุน และส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทนการใช้สารเคมีในการผลิตให้มากขึ้น
4. เจ้าหน้าที่ศูนย์การเรียนรู้ได้เรียนรู้พื้นฐานความรู้อื่นๆ และเติมความรู้ใหม่โดยการเรียนรู้ ซึ่งเกษตรอินทรีย์เป็นผลพลอยของระยะยาว ต้องมีความอดทนและพยายาม ดังนั้นหน่วยงานที่ส่งเสริมการทำเกษตร ควรมีการให้กำลังใจและ สร้างแรงจูงใจให้กับเกษตรกรที่เริ่มต้นใหม่ เช่น การให้ข้อมูลเกี่ยวกับราคาของทางการผลิตเกษตรอินทรีย์

